

Juny 2010

Dissabtes culturals

17 d'abril: Descoberta al Parc de la Serralada de Marina

Joanjo Bosquet

És una terra antiga i viva. Encerclada per grans nuclis urbans, a compleix un paper fonamental com a espai verd, educatiu i de lleure dins de l'àrea metropolitana. Malgrat aquesta pressió humana, el parc presenta una fauna i una vegetació notables i conserva un ric patrimoni històric, del qual destaquen poblats ibèrics, monestirs i masies.

El 17 d'abril un grup d'uns trenta antics escoltes i guies ens varem trobar al monestir de Sant Jeroni de la Murtra, situat al peu de la serralada, a la Vall de Poia o de Betlem, per a iniciar la descoberta d'una petita part d'aquest patrimoni. Puntualment a les 10:30 hores el guia del monestir ens va obrir les portes i seguidament situats al seu refetor, ens va fer un resum de la història del monestir des de la seva fundació el 1416 al mas de la Murtra fins als nostres dies.

Seguidament vàrem fer un recorregut veient les parts més característiques. Refetor: Construït al s. XV i finançat per Joan II. Sala coberta amb tres voltes de creueria. Al centre està esculpit l'escut d'armes del rei. I a través d'un vidre al fons de la sala, vàrem veure el celler i el trull. Claustres: De dues plantes, la inferior de voltes de creueria amb claus esculpides, arcs que descansen en el centre de la columna llisa amb mènsules al costat. El superior amb arcs rebaixats i coberta embigada. Jardí: Brollador de forma estrellada vuitavada fet el 1502, i un gran arbust de murtra. Església: Només es conserva l'absis, una paret lateral i tres capelles. Construïda al s. XV i les capelles al s. XVI.

Campanar: Una torre quadrada, coberta amb llanterna de maó. Fou construïda per Fra Bartomeu Tort al s. XV.

Torre Prioral: Aixecada al s. XVI com a torre de guaita, estava separada de la resta dels edificis. Al s. XVII degut a la necessitat d'espai per acollir a hostes importants fou condicionada a aquesta finalitat per acollir a l'Inquisidor que va córrer amb les despeses, fou unida als edificis amb un pont de fusta. Que temps després fou substituït per un d'obra; quedant la torre definitivament unida al convent i convertint-se en residència del Pare Prior.

Visita al poblat Ibèric de Puig Castellar.

Donant la volta al Serrat de les Ermites de Sant Onofre i Sant Climent, situades als turons que han fet de teló de fons al monestir, arribarem al camí que ens conduïa al poblat ibèric, i en el qual ens esperava la Sara (guia arqueòloga) per a iniciar puntualment la visita a les 12:30 hores.

El poblat ibèric de Puig Castellar es troba situat concretament en el cim del Turó del Pollo (303 m); és un poblat ibèric de la tribu dels laietans, l'època daurada dels quals transcorregué des del s.VI aC fins al s.III aC, essent un dels poblats més importants de la zona que abastava aquesta tribu ibèrica.

La guia va fer un repàs de la cultura ibèrica a partir de la visita al poblat explicant: qui eren els ibers, perquè vivien dalt d'un turó, quan temps van estar en aquest poblat, de què s'alimentaven, com era la seva economia, quins rituals tenien, com eren les seves cases, etc. I durant el recorregut vam visitar l'interior d'una casa reconstruïda amb les característiques de l'època.

22 de maig: Biblioteca Pública Episcopal del Seminari de Barcelona i Museu Geològic del Seminari

Joan Millan

Si hi ha una persona inquieta per conèixer i donar a conèixer els llocs més diversos, interessants o poc coneguts del nostre país, aquesta és sens dubte en Francesc Clua. Aquesta vegada ens va preparar dues "delicatessen" que, poc espectaculars i conegudes varen ser dues meravelles.

La primera va ser la visita a la **Biblioteca Pública Episcopal del Seminari de Barcelona**. Ens atrevim a dir que és un autèntic Santuari de la cultura. Si la visita és, a més a més, guiada i explicada per seu director, el Dr. Josep Maria Martí Bonet, aquesta es transforma en una senzilla delícia. El seu amor pels llibres és contagiós i fa que poder admirar autèntics incunables, manuscrits i còdex de fa més de 500 anys, a menys d'un pam de distància, et faci sentir emocions difícils d'explicar. El "*Llibre dels àngels*" de Francesc Eiximenis, les "*Cròniques*" de Bernat Desclot, les "*Rúbriques dels Reis d'Aragó*" de Ramon Muntaner, i molts altres varen poder ser contemplats (però no tocats!) per tots els assistents.

Actualment la Biblioteca disposa de 2500 llibres editats abans del segle XVI i el total arriba a uns 400.000 exemplars entre llibres i opuscles.

També el Dr. Martí Bonet va voler ressaltar que la missió d'una biblioteca no és només guardar els llibres, si no tenir-los a disposició dels interessats. Per això concedia gran importància a l'acord establert amb altres quatre biblioteques (Catalunya, Montserrat, IEC, Centre Excursionista de Catalunya), per tal de informatitzar conjuntament els seus continguts i facilitar-ne així la consulta. En resum: una gran visita difícil d'oblidar.

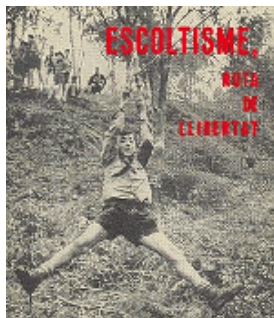
Per si això fos poc, i aprofitant un breu passeig de 50 metres, ens dirigirem al **Museu Geològic** instal·lat al mateix Seminari. Passar dels llibres als fòssils en pocs minuts de diferència no deixa de representar un esforç d'adaptació. Si abans parlàvem de 500 anys com una xifra extraordinària, ara passàvem a parlar de 500 milions d'anys com si res. Si abans quan vèiem un fòssil l'admiràvem com una cosa curiosa o bonica, ara podem intuir que el fòssil és com un llibre que s'ha de saber llegir (evidentment si ets un expert o experta) per poder interpretar tot el que ens pot arribar a dir de la història de la terra i de la humanitat. Això és molt més fàcil si tens un bon guia (gràcies, Toni Amat, per la paciència) que estima la seva feina, feta de manera voluntària.

El Museu fou fundat l'any 1874 pel Dr. Almera, recollint ja el material del Gabinet d'Història Natural del 1817. Posteriorment fou potenciat pel Dr. Batallé, al que molts universitaris encara recorden com catedràtic de Geologia, i ha arribat a tenir uns 70.000 fòssils i una important biblioteca especialitzada i consultada per especialistes de tot el món.

Només podem afegir que al sortir tots vàrem coincidir que la sortida matinal ens havia fet una mica més savis. També algú va treure la conclusió que el Grup està format per antics, però no per fòssils... encara.

Fons documental sobre l'escoltisme

La Biblioteca de la Universitat de Girona (UdG) compta amb un fons format per llibres i revistes relacionades amb l'escoltisme. Els llibres són de dos tipus: d'una banda els més pedagògics i doctrinals, i de l'altra els de tècniques i jocs. Pel que fa a les revistes hi ha les publicades a Catalunya i a França, que també eren molt llegides al país.

És un fons molt útil per a l'estudi del Moviment que s'ha aconseguit gràcies a donacions. La primera de totes va ser la de Manel Subirà, un dels històrics de l'escoltisme català, com també les del consiliari de l'escoltisme gironí Jordi Font, un dels fundadors de l'escoltisme a Olot, Tomàs Costa, Joaquim Franch i Jordi Verrié.

Podeu consultar el catàleg del fons al web de la biblioteca de la UdG

<http://www.udg.edu/biblioteca>

Premis Jaume Ciurana 2009

Ramon Bossa

Transcrivim tot seguit el veredict de dels XXIV Premis Jaume Ciurana que van ser lliurats el passat dia 18 de maig al Palau de la Generalitat de Catalunya.

En la millora de l'entorn natural

Atorgar el Tercer Premi Jaume Ciurana 2009 als participants al Camp de Treball 'La Ruta del Sorreigs' (a la conca dreta del riu Ter), per la tasca d'arranjament i marcatge del sender PR-C46, del camí de Sant Bartomeu i de la Font del Gorg Negre.

Atorgar el Segon Premi Jaume Ciurana 2009 al grup de voluntaris de l'associació 'La Canonja 3', per la tasca de neteja, senyalització i condicionament de la Riera de La Boella, al seu pas per la Canonja, així com per les accions de sensibilització prop de la gent del territori.

Atorgar el Primer Premi Jaume Ciurana 2009 als nois i noies de l'Agrupament Escolta 'Antoni Gaudí', de Manresa, per les tasques de condicionament, neteja i senyalització del tram baix de la Riera de Rajadell, dutes a terme durant l'any 2009.

En favor de les persones

Atorgar el Tercer Premi Jaume Ciurana 2009 als 10 joves voluntaris de l'Associació ASDIVI, de Viladecans, pel seu projecte 'Una il·lusió i un futur', consistent en la realització, cada dissabte, d'una sèrie d'activitats amb grups de joves i adults afectats de dificultats i alteracions mentals.

Atorgar el Segon Premi Jaume Ciurana 2009, ex aequo, a l'equip de 7 joves voluntaris de l'Entitat AIS, de Barcelona, per esmerçar 9 caps de setmana convivint amb un grup de discapacitats, fora de la ciutat, en la 'Fàbrica de somriures', tot donant, a la vegada, 'un respir' a les seves famílies.

Atorgar el Segon Premi Jaume Ciurana 2009, ex aequo, als Voluntaris del Centre d'Esplai Lluís Mª Chanut, de Barcelona, per les activitats setmanals i de vacances, dutes a terme amb els infants més desfavorits del barri de Sant Roc de Badalona.

Atorgar el Primer Premi Jaume Ciurana 2009 a la Colla Keitetsi, de l'Agrupament Escolta i Guia 'M.D. de Núria', de Barcelona, per haver esmerçat uns dies de les seves vacances de Nadal per conviure amb avis i nens acollits a les residències de l'Entitat AMPANS, de Manresa.

De goig i de dol

Francesc Clua

El passat dia 29 de maig els de la Colla del Vallès-Maresme ens vam retrobar a Sant Feliu del Racó per a celebrar, d'una banda, els **90 anys de l'Anna Santamaria i Tusell** i, per l'altra, recordar el traspàs a la Casa del Pare de la **Trini Piqué i Estruch**, ambdues membres de la Colla des del primer dia.

L'**Anna** és la vídua d'en Joan Prunés i Torredemer, que fou Comissari itinerant a Minyons Escoltes els anys 70 després d'haver servit com a Cap de Secció i d'Agupament a Terrassa una colla d'anys. D'ella s'ha escrit recentment: "*Sempre ha estat una dona d'acció. Alumna de Pompeu Fabra en plena Guerra Civil i professora infatigable de català des dels anys més difícils. Excursionista, esquidora i, fins i tot, escaladora durant la seva joventut. Més endavant, mestressa de casa d'una família nombrosa. Ara, amb noranta anys acabats de fer, manté una activitat envejable i mostra una gran lucidesa a l'hora d'analitzar la situació de la nostra llengua*" (Butlletí informatiu d'Òmnium Cultural de Terrassa núm. 54. Primavera-estiu 2010). Preguntada en la mateixa publicació sobre quin és l'estat de salut de la nostra llengua respon: "*Tenim una llengua feta malbé. Hi ha molts professors que ja han renunciat a les normes de Fabra sobre els pronoms febles i accepten castellanismes i anglicismes a manta. Hauríem de ser més exigents i evitar la degradació de la llengua*".

Medalla d'Honor de la Ciutat 2001 va ser nomenada Terrassenca de l'any 2009. Tot compartint el berenar d'aniversari amb què ens va obsequiar, es mostrava plena de vitalitat (feia poc que havia sortit d'una estada a l'hospital) i tot remomerant anècdotes del passat ens deia que una cosa que li feia molta il·lusió era poder continuar donant classes de català tot i els seus 90 anys. Aquesta és la nostra Anna.

L'altre caire de la trobada va ser fer **memòria de la Trini**, que ens va deixar el passat 18 d'abril. Casada amb en Joan Castellsagué i Planas, mare de set fills, àvia i besàvia a dojo, van promoure junts l'escoltisme a Granollers ara fa cinquanta anys. Poc abans de morir va voler que en el recordatori hi constés això: "Gràcies, Senyor, pel meu grapat de terra vivificat pel vostre bleix diví, per l'esperit que anima la desferra: la vostra imatge que heu posat en mi". "Pels vers amics, pels mestres bons i savis que m'ensenyaren lletres de bondat, per la paraula santa d'aquells llavis que en la Doctrina vostra l'han trobat". "I encara, gràcies, per la mort germana: Vós sabeu l'hora, el punt que ha de venir a canviar la benaurança humana en aquella altra que no tindrà fi" (Acció de gràcies, de Miquel Bosch i Jover (1900-1960). Aquesta ha estat la nostra Trini.

En la íntima capelleta de la casa rectoral de Sant Feliu del Racó vam celebrar l'Eucaristia, presidida per un altre membre de la Colla, el P. Genís Samper, en què vam poder donar gràcies a Déu per tanta riquesa humana i espiritual d'aquestes dues grans dones. La Colla és viva!

Manifest de Montserrat

Fundació Pere Tarrés – Comissió de la Infància de Justícia i Pau

En el marc de la commemoració del vintè aniversari de la Convenció de les Nacions Unides sobre els Drets de l'Infant, la Comissió de la Infància de Justícia i Pau i la Fundació Pere Tarrés han promogut una reflexió conjunta sobre les necessitats no materials de la infància, com

una contribució més, unida a les moltes iniciatives que s'han suscitat amb aquesta avinentesa, per fer més efectiva l'aplicació d'aquest text bàsic.

El resultat d'aquesta reflexió és el Manifest de Montserrat, un text on es descriu per què és important potenciar els drets que fan referència a les necessitats no materials de la infància i els requisits que cal tenir en compte per a fer-ho.

Us convidem a adherir-vos a aquest manifest, si considereu útil i necessari el seu contingut i, en tot cas, que en feu la difusió que creieu convenient. Per fer l'adhesió, podeu escriure un mail a premsa@peretarres.org.

L'Equip coordinador del grup Antics Escoltes i Guies felicita el nostre consoci JORDI PORTA I RIBALTA per haver-li estat concedida la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya. President fins fa poc d'Òmnium Cultural, fou director de la Fundació Jaume Bofill. A l'escoltisme ha estat Cap d'Agrupament, Comissari del Garraf, de la Demarcació Barcelona, Comissari general de Minyons Escoltes i president de la Federació Catalana d'Escoltisme i Guiatge. Enhorabona!

Avís

Us recordem la necessitat que ens feu arribar la vostra adreça de correu electrònic (o bé una adreça de correu electrònic de contacte). El nostre objectiu és poder suprimir la impressió del CALIU en paper i la tramesa per correu postal, que representen la despesa més important del nostre pressupost. Envieu-nos un missatge amb el vostre nom complet a

anticsescoltes@fundaciojsans.cat.

Podeu accedir als darrers CALIUs publicats, descarregar-los i imprimir-los (els darrers en color i tot), entrant a:

<http://www.xarxameg.cat/?q=archive/Monograf>.

REDACCIÓ I EDICIÓ:

Rbla. Mn. Jacint Verdaguer, 10

08197 VALLDOREIX

Tel. 935 902 700

anticsescoltes@fundaciojsans.cat

www.fundaciojsans.cat/node/42